

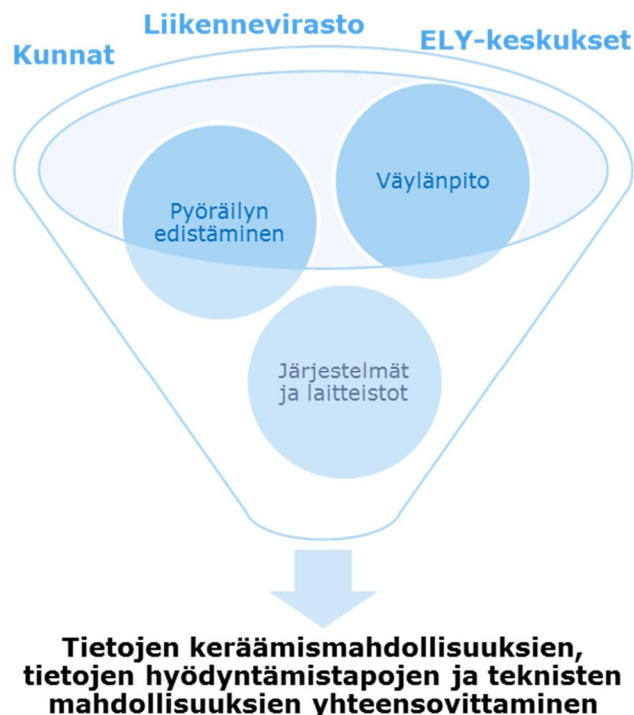
PYÖRÄILYVÄYLIEN TIEDOT JA LAATUTASO

Päivämäärä 06/05/2015

Lähetäjä Kaisu Laitinen, Ramboll Finland Oy

Pyöräilyn hyödyt etenkin henkilöautoliikenteeseen verrattuna on hyvin tunnistettu ja valtio ja useat kunnat ovat alkaneet toteuttaa määrätietoisesti pyöräilyä edistäviä ohjelmia ja toimenpiteitä. Pyöräilymäärät ovatkin useissa suomalaisissa kunnissa kasvaneet viimeisten vuosien aikana ja pyöräilyverkko on Suomessa tyypillisesti kattava, mutta haasteena ovat tällä hetkellä väylien laatutason puutteet sekä väyliin liittyvät tietopuutteet. Koska pyöräilyverkon laatua ei nykyisessä taloustilanteessa ole mahdollista parantaa suurilla kertainvestoinneilla, on korjaustoimenpiteitä tehtävä pala kerrallaan. Tämän takia tarvitaankin menetelmä, joka mahdollistaa pyöräilyverkon laadun arvioinnin ja tämän pohjalta tehtävän toimenpidetarpeiden arvioinnin.

Pyöräilyväyliin liittyvien tietojen keräämiseksi on tehty useissa kunnissa ja maantieverkon pyöräilyväylillä inventointeja, mutta niiden toteutustapa ja tietojen luokittelu on vaihdellut tapauskohtaisesti, joten eri kunnista ja maanteiden pyöräilyväyliltä kerätyt tiedot eivät ole suoraan keskenään vertailukelpoisia. Lisäksi tiettyyn tarpeeseen kerätyt aineistot eivät välttämättä ole saman organisaation sisällä muiden tiedossa ja hyödynnettävissä. Pyöräilyväylätietoja on näin ollen tallennettuna kuntien, ELY-keskuksen ja Liikenneviraston eri organisaatio-osissa useisiin aineistoihin, jotka sisältävät alueellisesti ja sisällöllisesti samoja tietoja.

Pyöräilyväylien tiedot ja laatutaso -hankkeen tarkoituksena oli selvittää yhteisen toimintamallin muodostamista, jotta tietoja olisi mahdollista kerätä valtakunnallisesti samoilla menetelmillä ja luokituksilla. Optimitilanteessa kaikki pyöräilyväylien koskevat tiedot tuotettaisiin siten, että eri aineistot olisivat tarvittaessa yhdistettävissä toisiinsa helposti. Näin pystyttäisiin parantamaan huomattavasti tietojen hyödynnettävyyttä ja säilyvyyttä sekä pyöräilyverkon kustannustehokasta kehittämistä hoitotoimista huolimatta.

Hankkeessa hahmotettiin pyöräilyväylien yleinen tiedonhallintamalli sekä työssä koostettiin ehdotus digitaalisen pyöräilyverkkoaineiston sisällöstä. Lisäksi luotiin pyöräilyverkon laadun määrittämisen välineeksi laatuluokka-malli, joka kuvaa laatua laajasti väyläverkon useiden ominaisuuksien näkökulmasta. Laatuluokka jakaantuu kolmeen osaan: staattisiin, dynaamisiin ja koettuihin ominaisuuksiin.

Digitaalinen pyöräilyverkkoaineisto ja pyöräilyväylien laatuluokittelu tukevat myös monelta osin valtakunnallisen kävelyn ja pyöräilyn strategiassa asetettua tavoitetta 20 %:n pyöräilymäärien kasvusta vuoteen 2020 mennessä. Niiden pohjalta on esimerkiksi mahdollisuus muodostaa selkeitä seudullisia pyöräilykarttoja, tehostaa kunnossapitoa, parantaa pysäköinnin saavutettavuutta ja mahdollistaa uusien pyöräilyä tukevien sovellusten kehitystä.

Pyöräilyväylien tiedot ja laatutaso -selvitys on laadittu Rambollin ja TTY:n liikenteen tutkimuskeskus Verneen yhteistyönä. Työn ovat rahoittaneet Helsingin kaupunki, Tampereen kaupunki, Kangasalan kunta sekä Liikennevirasto.

